

PROGRAM WYCHOWAWCZY
PRZEDSZKOLA SAMORZĄDOWEGO NR 80
W BIAŁYMSTOKU

Bez pedanterii, życzliwie i ufnie widzieć w dziecku człowieka.

Janusz Korczak

OPRACOWANIE: mgr Małgorzata Emiljańczyk, mgr Agnieszka Ignatowska

SPIS TREŚCI:

1. Wstęp.....	3
2. Podstawa prawna programu wychowawczego.....	5
3. Cele wychowania przedszkolnego.....	6
4. Model absolwenta Przedszkola nr 80.....	7
5. Założenia programu, metody i formy realizacji.....	8
6. Zadania wychowawcze w zakresie realizacji założeń programu wychowawczego.....	9
7. Prawa i obowiązki dziecka.....	10
8. Prawa i obowiązki rodziców.....	12
9. System motywacji.....	14
10. Wskazówki dla nauczycieli i rodziców.....	15
11. Dziecięcy kodeks zachowań.....	16
12. Ewaluacja.....	17
13. Kryteria sukcesu – standardy osiągnięć.....	18
14. Katalog wartości, zasad i norm postępowania obowiązujących w przedszkolu.....	21
15. Bibliografia.....	27

WSTĘP

Wychowanie dziecka rozpoczyna się w rodzinie, a przedszkole je kontynuuje, ukierunkowuje i wspomaga. Z istoty wychowania przedszkolnego wynika jego funkcja wychowawcza, która jest integralnie powiązana z funkcją opiekuńczą i edukacyjną. Istotnym elementem odpowiedzialnego wychowania jest pomaganie wychowankowi, by odkrył, zrozumiał i respektował podstawowe wartości, które odnoszą się do poszczególnych sfer ludzkiego życia.

Celem głównym Programu Wychowawczego Przedszkola jest stwarzanie warunków do pełnego rozwoju osobowego każdego z naszych wychowanków, zgodnego z ich wrodzonym potencjałem i możliwościami w relacjach ze środowiskiem społeczno - kulturowym i przyrodniczym.

Program wychowawczy Przedszkola Samorządowego nr 80, został oparty na wieloletnim doświadczeniu i obserwacji dziecięcych zachowań. Program został opracowany w oparciu o diagnozę sytuacji wychowawczej w przedszkolu oraz wyniki ewaluacji wewnętrznej w roku szkolnym 2011/2012.

Program wychowawczy jest zgodny z podstawą programową wychowania przedszkolnego, która opisuje proces wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym i ściśle skorelowany z Programem Wychowania Przedszkolnego „Nasze Przedszkole” Małgorzaty Kwaśniewskiej, Wiesławy Żaby Żabińskiej. Program wychowawczy stanowi wytyczne dla dyrektora przedszkola, nauczycieli, pracowników niepedagogicznych oraz instytucji wspomagających pracę przedszkola. Realizacja założeń programowych wpłynie na spójność i wielokierunkowość oddziaływań wychowawczych.

Pragniemy, aby rezultatem naszej pracy wychowawczej była dziecięca świadomość swojej wartości i indywidualności. Chcemy, aby każde dziecko rozumiało i respektowało zasady współżycia i współdziałania z innymi ludźmi. Aby nie obawiało się wyrażać swoich emocji, ale szanowało także odczucia innych. Naszym priorytetem jest wpojenie każdemu dziecku- istoty tolerancji, otwartości i wrażliwości- na otaczający je świat.

Program ma charakter otwarty, jego treści mogą być rozbudowywane zgodnie z potrzebami przedszkola. Treści wychowania stanowią spójny system wartości, które zostały ujęte w określone zasady wraz z ustalonymi normami postępowania.

1. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO

Program wychowania przedszkolnego został opracowany na podstawie następujących dokumentów:

- ❖ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej
- ❖ Rozporządzenie Ministra edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z dnia 15 stycznia 2009 r.)
- ❖ Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (tj. Dz.U. z 2006 r. Nr 97 poz.674 ze zm.)
- ❖ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. z 2004r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.)
- ❖ Program Wychowania Przedszkolnego „Nasze Przedszkole” Małgorzaty Kwaśniewskiej, Wiesławy Żaby Żabińskiej
- ❖ Statut Przedszkola Nr 80 w Białymstoku
- ❖ Koncepcja Przedszkola Nr 80 w Białymstoku
- ❖ Konwencja o Prawach Dziecka
- ❖ Podstawa wychowania przedszkolnego

2. CELE WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO

CEL NADRZĘDNY:

Celem głównym Programu Wychowawczego Przedszkola jest stwarzanie warunków do pełnego rozwoju osobowego każdego z naszych wychowanków, zgodnego z ich wrodzonym potencjałem i możliwościami w relacjach ze środowiskiem społeczno - kulturowym i przyrodniczym.

CELE GŁÓWNE

- Wprowadzanie dzieci w system ogólnoludzkich wartości moralnych.
- Budowanie zachowań kulturalnych i społecznie akceptowanych

CELE SZCZEGÓŁOWE

- Kształtowanie umiejętności społecznych dzieci: porozumiewanie się z dorosłymi i dziećmi, zgodne funkcjonowanie w zabawie i sytuacjach zadaniowych.
- Kształtowanie czynności samoobsługowych, nawyków higienicznych i żywieniowych.
- Wdrażanie dzieci do dbałości o bezpieczeństwo własne oraz innych.
- Wychowanie dla poszanowania świata roślin i zwierząt.
- Kształtowanie wartości rodzinnych, obywatelskich i patriotycznych.
- Kształtowanie umiejętności zgodnego obcowania z ludźmi.
- Uczenie się rozróżniania dobra od zła i rozpoznawania własnych odczuć.
- Rozwijanie poczucia własnej wartości i zdolności emocjonalnej empatii.
- Tworzenie postawy zrozumienia i akceptacji

W realizacji powyższych celów nauczyciele współpracują ze sobą oraz z całym środowiskiem przedszkolnym, głównie zaś z Rodzicami.

3. MODEL ABSOWENTA PRZEDSZKOLA NR 80

Absolwent przedszkola:

- ❖ przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej, stara się współdziałać w zabawach i w sytuacjach zadaniowych oraz w świecie dorosłych,
- ❖ samodzielnie radzi sobie w sytuacjach życiowych i próbuje przewidywać skutki swoich zachowań,
- ❖ wie, że nie należy chwalić się bogactwem i nie należy dokuczać dzieciom, które wychowują się w trudniejszych warunkach, a także wyszydzać i szykanować innych,
- ❖ dba o swoje zdrowie, orientuje się w zasadach zdrowego żywienia,
- ❖ wie, jak trzeba zachować się w sytuacji zagrożenia i gdzie można otrzymać pomoc, umie o nią poprosić,
- ❖ wie, jak należy zachować się na uroczystościach np. na koncercie, festynie, przedstawieniu, w teatrze, w kinie,
- ❖ wie, jakiej jest narodowości,
- ❖ wie, że wszyscy ludzie mają równe prawa.

4. ZAŁOŻENIA PROGRAMU I FORMY REALIZACJI

Do głównych założeń programu należą:

- ❖ stwarzanie sytuacji, w których dziecko lepiej pozna siebie i innych, obserwowanie, naśladowanie przez dzieci rówieśników i dorosłych z otoczenia,
- ❖ dokonywanie oceny zachowań innych oraz ustosunkowanie się emocjonalne do nich,
- ❖ kierowanie doświadczeniami i kreowanie przez nauczyciela sytuacji edukacyjnych, sprzyjających kształtowaniu pozytywnego, optymistycznego spojrzenia dziecka na świat oraz budowaniu obrazu samego siebie jako składnika osobowości człowieka,
- ❖ lepsze poznanie dzieci przez ich rodziców,
- ❖ integracja dzieci, nauczycieli i rodziców we wspólnych zajęciach jako pomoc w porozumiewaniu się, lepszym wzajemnym poznaniu,
- ❖ poznawanie przez rodziców sposobów wspomagania rozwoju dziecka i dróg porozumiewania się z nim,
- ❖ umożliwienie rodzicom i dzieciom spędzania wspólnego czasu w placówce,
- ❖ przeżywanie przez dzieci i rodziców wspólnej radości z przebywania ze sobą i wspólnych działań,

- ❖ poznanie werbalnych i pozawerbalnych środków komunikacji z dzieckiem, rodzicami i wychowawcą w trakcie spotkań integracyjnych.

Przekaz treści wychowawczych powinien odbywać się drogą najlepiej przyswajalną dla dziecka:

- ❖ w sytuacjach problemowych dla dziecka, w których rzeczywiste zdarzenie staje się polem, na którym dokonuje się oceny
- ❖ na zajęciach, gdzie teoretycznie postawione przez nauczycielkę zadanie wywołuje problem niezaistniały, a konieczny do poznania przez dzieci
- ❖ w rozmowach, w których następuje zderzenie poglądów, wymiana doświadczeń i wypracowane zostają oceny moralne
- ❖ w działaniu, podczas którego utrwalają się pożądane cechy charakteru
- ❖ stwarzanie dziecku sztucznych sytuacji, wywołujących refleksję, z czasem przygotowujących go do prawidłowej reakcji

5. METODY I FORMY PRACY WYCHOWAWCZEJ

Wszystkie zajęcia w przedszkolu uwzględniają założenia programu wychowawczego, nauczyciele dostosowują przekazywanie wiedzy oraz kształtowanie umiejętności i postaw wychowanków do odpowiedniej w tym wieku aktywności dzieci, umożliwiają poznawanie świata, inspirują do wyrażania własnych myśli i przeżyć, rozbudzają ciekawość poznawczą i motywację do dalszej edukacji.

Realizując program wychowawczy przedszkola wykorzystujemy elementy wielu atrakcyjnych form i metod wspierających aktywność, samodzielność, zachęcających do twórczych poszukiwań, pozwalających na ukazaniu zalet i walorów każdego dziecka.

METODY PRACY:

- ❖ metody podające (przyswajanie): opowiadanie, pogadanka, historyjka obrazkowa, wiersze piosenki, praca z tekstem;
- ❖ metody problemowe (odkrywanie): gry dydaktyczne, giełda pomysłów - „Burza mózgów”, inscenizacja;

- ❖ metody praktyczne (działanie): ćwiczenia, gry dydaktyczne, zabawy intelektualne np. rebusy, krzyżówki, rozsypani, prace użyteczne, proste doświadczenia
- ❖ metody aktywizujące: – pedagogika zabawy, Ruchu Rozwijającego W. Sherborne, C. Orffa, metoda projektów, drama, wystawa (ekspozycja), pokaz;

FORMY PRACY:

- ❖ praca indywidualna,
- ❖ zabawa oraz inne rodzaje działalności dzieci pozwalające na rozwijanie własnej inicjatywy,
- ❖ czynności samoobsługowe dzieci (np. związane z utrzymaniem higieny osobistej, porządku w sali, szatni) oraz prace użyteczne na rzecz przedszkola, domu itp.,
- ❖ spacer i wycieczki,
- ❖ zajęcia organizowane przez nauczycielkę z całą grupą lub prowadzone w mniejszych zespołach,
- ❖ udział w imprezach i uroczystościach organizowanych w przedszkolu i poza nim,
- ❖ udział w konkursach, festiwalach, przeglądach, quizach, turniejach

6. ZADANIA WYCHOWAWCZE W ZAKRESIE RALIZACJI ZAŁOŻEŃ PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO

Przedszkole w równej mierze pełni funkcje opiekuńcze, wychowawcze i kształcące. Naszym zadaniem jest zapewnienie dzieciom możliwości wspólnej zabawy i nauki w warunkach bezpiecznych, przyjaznych i dostosowanych do ich potrzeb rozwojowych.

Osiągnięcie celów wychowania zawarte jest w następujących obszarach:

- ❖ kształtowanie umiejętności społecznych dzieci: porozumiewanie się z dorosłymi i dziećmi, zgodne funkcjonowanie w zabawie i sytuacjach zadaniowych (1)
- ❖ kształtowanie czynności samoobsługowych, nawyków higienicznych i kulturalnych. Wdrażanie dzieci do utrzymania ładu i porządku (2)
- ❖ wdrażanie dzieci do dbałości o bezpieczeństwo własne i innych (6)
- ❖ wychowanie do poszanowania roślin i zwierząt (12)
- ❖ wychowanie rodzinne, obywatelskie i patriotyczne (15)

ZADANIA WYCHOWAWCZE PRZEDSZKOLA:

1. Zbadać oczekiwania rodziców w zakresie metod wychowawczych.
2. Poznać i stosować metody skutecznego oddziaływania wychowawczego.
3. Systematycznie przeprowadzać zajęcia profilaktyczno – edukacyjne uczące dzieci jak chronić się przed niebezpieczeństwem i radzić sobie w trudnych sytuacjach.
4. Współdziałać z instytucjami oraz specjalistami w celu otoczenia opieką i terapią dzieci dotkniętych przemocą i zaniedbanych wychowawczo.
5. Wspierać działania wychowawcze rodziców, integrować oddziaływania wychowawcze własne, rodziny, środowiska.
6. Prowadzić dostosowane do możliwości dzieci formy zabaw wyrabiające asertywność, poczucie własnej wartości, umiejętności słuchania innych i skutecznej komunikacji międzyludzkiej.
7. Stosować system wzmacniania pozytywnych zachowań dzieci.
8. Uczyć tolerancji i akceptacji inności.

ZADANIA WYCHOWAWCY PRZEDSZKOLA

Wychowawca:

- 1) Współdziała z rodzicami i opiekunami prawnymi :
  - ❖ współpracuje w zakresie realizacji zadań wynikających z podstawy programowej wychowania przedszkolnego;
  - ❖ włącza rodziców w życie przedszkola ;
- 2) Planuje i prowadzi pracę dydaktyczno – wychowawczą oraz jest odpowiedzialny za jej efekty.
- 3) Zbiera informacje o dzieciach – prowadzi obserwacje pedagogiczne mające na celu poznanie i zabezpieczenie potrzeb rozwojowych dziecka .
- 4) Współpracuje ze specjalistami świadczącymi pomoc psychologiczno – pedagogiczną , opieką zdrowotną i inną.
- 5) Wspiera każdego wychowanka w jego rozwoju.
- 6) Kształci i wychowuje dzieci w umiłowaniu Ojczyzny w atmosferze wolności

sumienia i szacunku dla każdego człowieka.

- 7) Dbą o kształtowanie u wychowanków postaw moralnych i obywatelskich.
- 8) Tworzy warunki wspomagające rozwój dzieci, ich zdolności i zainteresowania oraz dąży do pobudzenia procesów rozwojowych, do optymalnej aktywizacji dzieci poprzez wykorzystywanie ich własnej inicjatywy.
- 9) Wspiera rozwój aktywności poznawczej dziecka nastawionej na poznawanie samego siebie oraz rzeczywistości społeczno - kulturalnej i przyrodniczej.
- 10) Otacza indywidualną opieką każdego z wychowanków i dostosowanie metody i formy pracy do jego możliwości.
- 11) Utrzymuje stały kontakt z rodzicami (opiekunami) oraz udziela im rzetelnych informacji na temat dziecka, jego zachowania i rozwoju.
- 12) Współpracuje z domem rodzinnym wychowanka w celu ujednoczenia oddziaływań wychowawczych.
- 13) Dbą o zdrowie i bezpieczeństwo wychowanków.
- 14) Codziennie sumiennie przygotowuje się do pracy z dziećmi.
- 15) Prowadzi dokumentację zgodnie z określonymi przepisami.
- 16) Doskonali swoje kwalifikacje zawodowe .
- 17) Dąży do pełni własnego rozwoju osobowego.

ZADANIA RODZICA

Rodzice dziecka podlegającego obowiązkowi szkolnemu są obowiązani do:

1. Zapewnienia regularnego uczęszczania dziecka na zajęcia przedszkolne.
2. Zapewnienia dziecku warunków umożliwiających przygotowanie się do zajęć, a w szczególności: wyposażenie w niezbędne podręczniki i przybory szkolne, zorganizowanie czasu i odpowiedniego miejsca do nauki.
3. Dbania o prawidłowy rozwój fizyczny i psychiczny dziecka poprzez: stworzenie pozytywnej atmosfery w rodzinie, zapewnienie posiłków, a zwłaszcza śniadania oraz odzieży stosownie do pory roku, odbywanie wizyt u lekarza pediatry, w razie potrzeby u specjalistów oraz w poradni psychologiczno – pedagogicznej.
4. Współpracy z wychowawcą w sprawach nauki, wychowania i opieki.

5. Wspomaganie przedszkola w organizacji, dofinansowaniu i w opiece nad dziećmi podczas wyjazdów, imprez kulturalnych oraz realizacji zadań wynikających z programów nauczania i wychowania.
6. Dbania o bezpieczeństwo dzieci w drodze do i ze szkoły.
7. Uczestniczenia w zebraniach rodzicielskich.

ZASADY WSPÓLPRACY Z RODZICAMI

Rodzina i przedszkole to dwa ważne środowiska wychowawcze dziecka mające decydujący wpływ na prawidłowy jego rozwój. Współdziałanie nauczycieli i rodziców jest jednym z istotnych czynników prawidłowego procesu wychowawczego. Wpływa zarówno na postępy dzieci w nauce, jak i w zachowaniu. Daje też szansę ciągłego doskonalenia się nauczycieli i rodziców jako wychowawców odpowiedzialnych za wielostronny rozwój dzieci. Skuteczność tego oddziaływania uwarunkowana jest wzajemnym i ścisłym współdziałaniem. Dlatego wychowawcy dążą do ujednoczenia oddziaływań dydaktyczno – wychowawczych na płaszczyźnie przedszkole-dom oraz do pełnej współpracy rodziców z placówką.

Zakres tej współpracy obejmuje:

1. Udzielanie pełnej i wyczerpującej informacji na temat zachowania dziecka, jego postępów w nauce i trudności.
2. Zaznajomienie rodziców z dokumentami regulującymi pracę przedszkola, a w szczególności ze statutem przedszkola, koncepcją pracy przedszkola, programem wychowawczym i profilaktyki.
3. Udział rodziców w różnego rodzaju formach działalności placówki (przedstawienia, wycieczki, imprezy organizowane w przedszkolu).

Formy współpracy z rodzicami:

- ❖ zebrania ogólne z rodzicami oraz Radą Rodziców
- ❖ zebrania grupowe
- ❖ konsultacje indywidualne
- ❖ spotkania okolicznościowe

- ❖ organizacja dni /zajęć otwartych dla rodziców/dni adaptacyjnych
- ❖ uroczystości
- ❖ festyny, pikniki
- ❖ prelekcje, pogadanki
- ❖ prowadzenie kącika dla rodziców (pedagogizacja rodziców)
- ❖ grupy dyskusyjne
- ❖ wyjazdy integracyjne
- ❖ konsultacje
- ❖ kontakty telefoniczne i mailowe
- ❖ kontakty między rodzicami
- ❖ plany współpracy z rodzicami
- ❖ program wychowawczy
- ❖ zeszyty korespondencji i kontaktów z rodzicami
- ❖ tablice informacyjne dla rodziców
- ❖ strona internetowa przedszkola
- ❖ włączenie rodziców do organizacji imprez kalendarzowych, przedszkolnych
- ❖ angażowanie rodziców w pracę na rzecz przedszkola

PRAWA I OBOWIĄZKI PRZEDSZKOLAKA

W naszym przedszkolu wychowanek ma prawo do:

- 1) zaspokajania potrzeb rozwojowych, a szczególnie potrzeby bezpieczeństwa i akceptacji;
- 2) zdrowego jedzenia;
- 3) zaspokojenia ciekawości i poznania otaczającej go rzeczywistości;
- 4) badania i odkrywania;
- 5) kontaktu i zabawy z innymi, wyboru towarzyszy zabaw;
- 6) rozwijania swoich zainteresowań i własnych możliwości twórczych;
- 7) decydowania i dokonywania wyborów wyrażania własnego zdania, sądów i oczekiwań;
- 8) poznania, nazywania i wyrażania własnych emocji;
- 9) zrozumiałego dla siebie systemu wyróżnień, nagród i logicznych konsekwencji.

W naszym przedszkolu dziecko ma obowiązek:

- 1) przestrzegać zasad i norm współżycia w grupie;
- 2) nie oddalać się od grupy bez pozwolenia osoby dorosłej;
- 3) zgłaszać swoje niedyspozycje zdrowotne;
- 4) nie przeszkadzać innym w zabawie, gdy sam nie ma na nią ochoty;
- 5) po skończonej zabawie posprzątać miejsce zabawy;
- 6) umieć dzielić się z kolegami atrakcyjnymi zabawkami;
- 7) szanować prawo do zabawy wszystkich kolegów;
- 8) zachowywać zasady bezpieczeństwa podczas zabawy;
- 9) nie przeszkadzać odpoczywającym;
- 10) poprawnie zachowywać się w miejscach publicznych

PRAWA I OBOWIĄZKI RODZICÓW

Rodzice mają prawo do :

- 1) Zapoznania się z programem oraz zadaniami wynikającymi z programu rozwoju przedszkola i planów pracy nauczyciela w danym oddziale.
- 2) Uzyskiwania na bieżąco rzetelnej informacji na temat swojego dziecka.
- 3) Uzyskiwania porad i wskazówek od nauczycieli w rozpoznawaniu przyczyn trudności wychowawczych oraz doborze metod udzielania pomocy dziecku.
- 4) Wyrażania i przekazywania nauczycielowi oraz dyrektorowi wniosków, propozycji oraz uwag dotyczących pracy przedszkola.
- 5) Decydowania o liczbie godzin pobytu dziecka w przedszkolu.
- 6) Uczestniczenia w zajęciach dydaktyczno-wychowawczych.
- 7) Aktywnego uczestniczenia w życiu przedszkola i oddziału, do którego uczęszcza jego dziecko.
- 8) Uczestniczenia w zebraniach rodziców, podejmowaniu decyzji służących dobru ogółu dzieci.
- 9) Służenia pomocą opiekuńczą podczas planowanych wyjazdów i wycieczek.

Do podstawowych obowiązków rodziców dziecka należy:

- 1) Przestrzeganie Statutu Przedszkola nr 80.
- 2) Zaopatrzenie dziecka w niezbędną odzież, przedmioty i przybory.

- 3) Respektowanie uchwał Rady Pedagogicznej i Rady Rodziców .
- 4) Przyrowadzanie i odbieranie dziecka z przedszkola osobiście lub przez upoważnione osoby zapewniające dziecku pełne bezpieczeństwo.
- 5) Przestrzeganie godzin pracy przedszkola.
- 6) Terminowe uiszczanie odpłatności za świadczenia usług w przedszkolu, wynikające z umowy.
- 7) Informowanie o przyczynach nieobecności dziecka w przedszkolu, niezwłocznie zawiadamianie o zatruciach pokarmowych i chorobach zakaźnych.
- 8) Przestrzeganie zasad higieny i bhp na terenie przedszkola.
- 9) Wykazywanie zainteresowania postępami dziecka w procesie dydaktyczno-wychowawczym, uczestniczyć w zebraniach rodziców, utrzymywać stały kontakt z nauczycielem bądź dyrektorem przedszkola w celu uzyskania aktualnych informacji o dziecku¹

SYSTEM MOTYWACYJNY

Dzieci potrzebują precyzyjnego określenia co jest dozwolone, a czego nie wolno. Opracowując „Kodeks postępowania” musimy zarówno wspierać i motywować je do przestrzegania obowiązujących norm i zasad, jak również konsekwentnie egzekwować go. Skutecznym środkiem wychowania są **nagrody i pochwały**. Mają one wartość zachęcającą do pracy dla każdego człowieka, a tym bardziej dla dziecka.

FORMY NAGRADZANIA :

- ❖ Pochwała indywidualna.
- ❖ Pochwała wobec grupy.
- ❖ Pochwała przed rodzicami.
- ❖ Dostęp do atrakcyjnej zabawki.
- ❖ Dyplom uznania.
- ❖ Drobne nagrody rzeczowe, np. emblematy uznania, znaczki, słodycze.

---

¹ Statut Przedszkola nr 80

NAGRADZAMY ZA :

- ❖ Stosowanie ustalonych zasad i umów.
- ❖ Wysiłek włożony w wykonaną pracę.
- ❖ Wywiązanie się z podjętych obowiązków.
- ❖ Bezinteresowną pomoc innym.
- ❖ Aktywny udział w pracach na rzecz grupy i przedszkola.

Po ustaleniu norm postępowania należy również ustalić konsekwencje za brak podporządkowania się im.

FORMY KARANIA :

- ❖ Upomnienie słowne indywidualne.
- ❖ Upomnienie słowne wobec grupy.
- ❖ Poinformowanie rodziców o przewinieniu.
- ❖ Odsunięcie od zabawy.
- ❖ Zastosowanie aktywności mającej na celu rozładowanie negatywnych emocji.
- ❖ Rozmowa z dyrektorem.

WSKAZÓWKI DLA NAUCZYCIELI I RODZICÓW DO REALIZACJI PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO PRZEDSZKOŁA

1. Bądźcie konsekwentni, róbcie to co mówicie i mówcie o tym, co robicie.
2. Bądźcie świadomi, czego uczycie.
3. Bądźcie żywym przykładem właściwego zachowania.
4. Bądźcie dobrymi obserwatorami dzieci.
5. Dobrze poznajcie siebie i swoje możliwości.
6. Połóżcie nacisk na pogłębianie swoich wiadomości i możliwości.
7. Twórzcie atmosferę wzajemnego zaufania i szacunku.

DZIECIĘCY KODEKS ZACHOWAŃ

CHCEMY	NIE MOŻEMY
<ul style="list-style-type: none"> • Szanować kolegów • Być kochanymi i umieć kochać • Pomagać sobie wzajemnie • Być uprzejmi i uczciwymi • Bawić się zgodnie, • Szanować własność innych • Pytać zgodzę dorosłych i kolegów • Słuchać poleceń dorosłych • Dbać o czystość i porządek • Szanować pracę innych • Okazywać, co myślimy i czujemy • Być czystymi i schludnymi • Bawić się bezpiecznie • Zdrowo się odżywiać	<ul style="list-style-type: none"> • Bić, popychać, wyrządzać krzywdy innym • Przezywać innych • Wyśmiewać się z innych, • Przeszkadzać innym w zabawie i pracy • Niszczyć pracę innych • Zabierać cudzej własności bez pytania • Oszukiwać • Krzyczeć, hałasować • Biegać w sali zajęć • Niszczyć zabawek i innych przedmiotów w przedszkolu • Mówić brzydkich słów • Bawić się niebezpiecznymi przedmiotami

STANDARDY OSIĄGNIĘĆ DZIECKA

- ❖ Jest świadome swojej wartości; wierzy w siebie, w swoje możliwości i umiejętności.
- ❖ Przestrzega umówionych zasad i norm współdziałania i współżycia w grupie.
- ❖ Pomaga innym, unika konfliktów; negocjuje, przeprosza i przebacza.
- ❖ Zwraca się do innych osób z szacunkiem.
- ❖ Potrafi swobodnie wyrażać swoje uczucia; panuje nad emocjami.
- ❖ Jest świadome, że uzyska pomoc od innych, gdy tego potrzebuje.
- ❖ Jest odpowiedzialne za swoje czyny; ma poczucie obowiązku.
- ❖ Potrafi cieszyć się ze swoich sukcesów; z godnością przyjmuje niepowodzenia.

DZIECIĘCY KODEKS ZACHOWAŃ

CHCEMY	NIE MOŻEMY
<ul style="list-style-type: none"> • Szanować kolegów • Być kochanymi i umieć kochać • Pomagać sobie wzajemnie • Być uprzejmi i uczciwymi • Bawić się zgodnie, • Szanować własność innych • Pytać zgodzę dorosłych i kolegów • Słuchać poleceń dorosłych • Dbać o książki i zabawki • Dbać o czystość i porządek • Szanować pracę innych • Okazywać, co myślimy i czujemy • Być czystymi i schludnymi • Bawić się bezpiecznie • Zdrowo się odżywiać	<ul style="list-style-type: none"> • Bić, popychać, wyrządzać krzywdy innym • Przezywać innych • Wyśmiewać się z innych, • Przeszkadzać innym w zabawie i pracy • Niszczyć pracę innych • Zabierać cudzej własności bez pytania • Oszukiwać • Krzyczeć, hałasować • Biegać w sali zajęć • Niszczyć zabawek i innych przedmiotów w przedszkolu • Mówić brzydkich słów • Bawić się niebezpiecznymi przedmiotami

EWALUACJA :

W ewaluacji uwzględnia się opinie wychowanków , rodziców , nauczycieli , pracowników szkoły, przedstawicieli organów prowadzących oraz sugestie nadzoru pedagogicznego .

Sposoby ewaluacji:

- ❖ Analiza dokumentów – dziennik, plany miesięczne grup
- ❖ Arkusze obserwacji
- ❖ Ankiety – kierowane do rodziców, nauczycieli
- ❖ Ocena realizacji „Programu Wychowawczego” na końcowej Radzie Pedagogicznej.

KRYTERIA SUKCESU

- ❖ Przedszkolny program wychowawczy został stworzony przez całą społeczność przedszkola.
- ❖ Jest akceptowany przez rodziców.
- ❖ Powstało diagnozą potrzeb wychowawczych środowiska.
- ❖ Zawiera ustalone priorytety wychowawcze.
- ❖ Wspiera i wyposaża dzieci w przyjęte wartości, zasady, normy.
- ❖ Sprzyja rozwijaniu samodzielności i samorealizacji dzieci oraz pracowników przedszkola.
- ❖ Jest otwarty, podlega monitorowaniu.
- ❖ Jest spójny z programem wychowania przedszkolnego.

**KATALOG WARTOŚCI, ZASAD I NORM
POSTĘPOWANIA OBOWIĄZUJĄCYCH
W PRZEDSZKOLU**

TREŚCI PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO

WARTOŚĆ: WSPÓŁŻYCIE W GRUPIE RÓWIEŚNICZEJ

ZASADA: UMIEM FUNKCJONOWAĆ W GRUPIE

OBSZAR 1 PODSTAWY PROGRAMOWEJ: Kształtowanie umiejętności społecznych dzieci: porozumiewanie się z dorosłymi i dziećmi, zgodne funkcjonowanie w zabawie i w sytuacjach zadaniowych.

NORMY POSTĘPOWANIA	PRZYKŁADOWE SPOSOBY REALIZACJI
<ul style="list-style-type: none"> Przestrzegam umów, reguł i norm ustalonych w grupie	<ul style="list-style-type: none"> Utworzenie kontraktu grupy
<ul style="list-style-type: none"> Staram się współdziałać w grupie i w sytuacjach zadaniowych	<ul style="list-style-type: none"> Zwracanie uwagi na zasady współdziałania podczas zajęć i zabaw
<ul style="list-style-type: none"> Szanuję wspólną własność	<ul style="list-style-type: none"> Dbanie o salę, zabawki i sprzęt przedszkolny
<ul style="list-style-type: none"> Bawię się tak, aby nie przeszkadzać innym	<ul style="list-style-type: none"> Stosowanie nagród: nalepki, pieczątki dyplomy itp
<ul style="list-style-type: none"> Potrafię czekać na swoją kolej	<ul style="list-style-type: none"> Zgłaszanie się np. podczas zajęć poprzez uniesienie ręki do góry
<ul style="list-style-type: none"> Sumiennie wypełniam obowiązki dyżurnego	<ul style="list-style-type: none"> Pełnienie dyżurów w sali
<ul style="list-style-type: none"> Okazuję życzliwość i taktownie zachowuję się wobec odmienności innych (wygląd zewnętrzny, zachowanie, zwyczaje)	<ul style="list-style-type: none"> Zrozumienie dla ludzkiej inności; przeciwstawianie się przejawom dokuczania i wyśmiewania
<ul style="list-style-type: none"> Zrozumienie dla ludzkiej inności; przeciwstawianie się przejawom dokuczania i wyśmiewania Nie obrażam się Nie kłamię	<ul style="list-style-type: none"> Poznawanie wzorców właściwego zachowanie poprzez podejmowanie prób oceny zachowań bohaterów bajek, opowiadań i inscenizacji oraz wzorców pozytywnych zachowań poprzez własny przykład, przykłady zachowań dzieci i innych dorosłych
<ul style="list-style-type: none"> Unikam krzyku i kłótności	<ul style="list-style-type: none"> Porozumiewanie się umiarkowanym tonem głosu
<ul style="list-style-type: none"> Jeśli mam problem, zwracam się do nauczyciela o pomoc	<ul style="list-style-type: none"> Obdarzenie dziecka zaufaniem, umożliwienie mu odczuwania bycia ważnym
<ul style="list-style-type: none"> Potrafię przyjąć porażkę z godnością (umiem przegrywać)	<ul style="list-style-type: none"> Wykorzystanie gier stolikowych i ruchowych

WARTOŚĆ: KOLEŻEŃSKOŚĆ

ZASADA: JESTEM DOBRYM KOLEGĄ

OBSZAR 1 PODSTAWY PROGRAMOWEJ: Kształtowanie umiejętności społecznych dzieci: porozumiewanie się z dorosłymi i dziećmi, zgodne funkcjonowanie w zabawie i w sytuacjach zadaniowych.

NORMY POSTĘPOWANIA	PRZYKŁADOWE SPOSOBY REALIZACJI
<ul style="list-style-type: none"> • Jestem miły i uprzejmy dla innych	<ul style="list-style-type: none"> • Kulturalne zwracanie się do kolegów, składanie życzeń urodzinowych
<ul style="list-style-type: none"> • Szanuję własne wytwory i wytwory pracy innych kolegów	<ul style="list-style-type: none"> • Poszanowanie pracy i zdania kolegów
<ul style="list-style-type: none"> • Słucham, co mówią inni	<ul style="list-style-type: none"> • Skupianie uwagi na tym co mówi kolega
<ul style="list-style-type: none"> • Nie wyśmiewam się z kolegi, koleżanki	<ul style="list-style-type: none"> • Odgrywanie prostych scenek sytuacyjnych ukazujących galerię ludzkich zachowań i emocji
<ul style="list-style-type: none"> • Nie wyrządzam innym krzywdy	<ul style="list-style-type: none"> • Uczenie się pokojowego rozwiązywania konfliktów – stosowanie zwrotów grzecznościowych, korzystanie z pomocy nauczycielki
<ul style="list-style-type: none"> • Dzielę się z innymi, tym co mam	<ul style="list-style-type: none"> • Dzielenie się zabawkami przyniesionymi z domu
<ul style="list-style-type: none"> • Nie zabieram bez pytania zabawek należących do innych	<ul style="list-style-type: none"> • Rozumienie, że inni też mają prawo do uczestnictwa w zabawie, korzystania z zabawek
<ul style="list-style-type: none"> • Opiekuję się młodszymi oraz pomagam tym, którzy tego potrzebują	<ul style="list-style-type: none"> • Pomaganie innym podczas wspólnych zajęć i zadań, a także wspieranie pokrzywdzonych i chorych

WARTOŚĆ: BEZPIECZEŃSTWO

ZASADA: DBAM O SWOJE BEZPIECZEŃSTWO

OBSZAR 6 PODSTAWY PROGRAMOWEJ: Wdrażanie dzieci do dbałości o bezpieczeństwo własne oraz innych

NORMY POSTĘPOWANIA	PRZYKŁADOWE SPOSOBY REALIZACJI
<ul style="list-style-type: none"> Nie oddalam się od grupy	<ul style="list-style-type: none"> Ustalenie zasad warunkujących bezpieczeństwo podczas pobytu w przedszkolu (sala, ogród przedszkolny) oraz na wycieczkach
<ul style="list-style-type: none"> Uważnie poruszam się po budynku przedszkola oraz w ogrodzie przedszkolnym	<ul style="list-style-type: none"> Ustalenie jasnych zasad warunkujących bezpieczeństwo podczas pobytu w przedszkolu – przestrzeganie umów grupowych
<ul style="list-style-type: none"> Nie biorę do rąk nieznanymi przedmiotów, produktów	<ul style="list-style-type: none"> Przestrzeganie zakazu spożywania produktów nieznanego pochodzenia (owoce, rośliny, grzyby, słodycze itp. oraz otrzymywane od obcych)
<ul style="list-style-type: none"> Informuję dorosłych o swoich dolegliwościach i złym samopoczuciu	<ul style="list-style-type: none"> Omówienie sposobu postępowania w razie złego samopoczucia, skaleczenia czy innej dolegliwości
<ul style="list-style-type: none"> Unikam niebezpiecznych zabaw i zachowań	<ul style="list-style-type: none"> Dostarczenie dzieciom wzorów zachowania (filmy edukacyjne, teatryki, spotkanie z policjantem) – poznanie konsekwencji niebezpiecznych zabaw i zachowań
<ul style="list-style-type: none"> Znam swoje imię, nazwisko i adres zamieszkania	<ul style="list-style-type: none"> Zapamiętanie własnego imienia, nazwiska i adresu zamieszkania
<ul style="list-style-type: none"> Unikam kontaktu z nieznanymi osobami	<ul style="list-style-type: none"> Poznanie niektórych możliwości radzenia sobie w sytuacjach zagrażających własnemu bezpieczeństwu
<ul style="list-style-type: none"> Nie zbliżam się do nieznanymi zwierząt	<ul style="list-style-type: none"> Omówienie zachowań zwierząt, gdy: zwierzę jest zdenerwowane, chore, boi się
<ul style="list-style-type: none"> Przestrzegam zasad ruchu drogowego dla pieszych	<ul style="list-style-type: none"> Dostarczenie wzorców właściwego zachowania się na ulicy (wycieczki na skrzyżowanie, spotkanie z policjantem, książki)

WARTOŚĆ: KULTURA BYCIA

ZASADA: JESTEM KULTURALNY

OBSZAR 2 PODSTAWY PROGRAMOWEJ: Kształtowanie czynności samoobsługowych, nawyków higienicznych i kulturalnych. Wdrażanie dzieci do utrzymywania ładu i porządku.

NORMY POSTĘPOWANIA	PRZYKŁADOWE SPOSOBY REALIZACJI
<ul style="list-style-type: none"> • Zawsze jestem miły i serdeczny • Znam proste zasady savoir-vivre, np. chłopiec ustępuje miejsca dziewczynce, przepuszcza ją pierwszą w przejściu, dziecko otwiera drzwi pani woźnej, która coś niesie itp.,	<ul style="list-style-type: none"> • Rozmowy z dziećmi na temat prostych zasad kultury bycia, stosowanie ich w sytuacjach codziennych
<ul style="list-style-type: none"> • Używam słów: proszę, dziękuję, przepraszam, dzień dobry, do widzenia • Witam się i żegnam ze wszystkimi znajomymi	<ul style="list-style-type: none"> • Używanie zwrotów grzecznościowych w określonych sytuacjach życiowych
<ul style="list-style-type: none"> • Kulturalnie spożywam posiłki	<ul style="list-style-type: none"> • Zwracanie uwagi i ćwiczenie umiejętności kulturalnego spożywania posiłków oraz kulturalnego zachowania się przy stole
<ul style="list-style-type: none"> • Dbam o ład i porządek w swoim otoczeniu	<ul style="list-style-type: none"> • Powierzanie dzieciom prostych zadań i obowiązków w domu i przedszkolu: sprzątanie zabawek po skończonej zabawie, układania książek i gier na miejsce; utrzymanie porządku w swojej szufladzie i ogrodzie przedszkolnym, podejmowanie prac społeczno – użytecznych, hodowlanych i gospodarczych (dyżury, dekoracje, ozdoby)
<ul style="list-style-type: none"> • Okazuję szacunek osobom dorosłym i starszym	<ul style="list-style-type: none"> • Uwrażliwienie dzieci na potrzeby innych osób; pomoc słabszym, opieka nad chorymi
<ul style="list-style-type: none"> • Słucham gdy ktoś mówi, nie przerywam • Nie podnoszę głosu	<ul style="list-style-type: none"> • Uczenie się mówienia miłych słów i dziękowania za te słowa; prowadzenie rozmów z kolegami i dorosłymi

WARTOŚĆ: RODZINA

ZASADA: SZANUJĘ SWOJĄ RODZINĘ

OBSZAR 15 PODSTAWY PROGRAMOWEJ: Wychowanie rodzinne, obywatelskie i patriotyczne

NORMY POSTĘPOWANIA	PRZYKŁADOWE SPOSOBY REALIZACJI
<ul style="list-style-type: none"> • Znam historię swojej rodziny	<ul style="list-style-type: none"> • Rozmowy na temat rodziny - znajomość imion rodziców, dziadków, rodzeństwa, miejsca zamieszkania
<ul style="list-style-type: none"> • Kultuwuję tradycje swojej rodziny	<ul style="list-style-type: none"> • Pobudzanie ciekawości do interesowania się historią i tradycjami swojej rodziny
<ul style="list-style-type: none"> • Pamiętam o uroczystościach rodzinnych	<ul style="list-style-type: none"> • Wzmacnianie więzi rodzinnych poprzez udział członków rodziny w uroczystościach organizowanych w przedszkolu (Dzień Babci i Dziadka, Dzień Rodziny, Wieczór Wigilijny) oraz zajęciach otwartych
<ul style="list-style-type: none"> • Szanuję członków swojej rodziny	<ul style="list-style-type: none"> • Obchodzenie w przedszkolu urodzin dzieci, organizowanie w przedszkolu konkursów rodzinnych (plastycznych, fotograficznych, poetyckich)
<ul style="list-style-type: none"> • Okazuję swoje uczucia rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> • Wykonywanie niespodzianek dla członków rodziny bez okazji
<ul style="list-style-type: none"> • Aktywnie uczestniczę w życiu rodzinnym	<ul style="list-style-type: none"> • Zachęcanie do pomagania rodzicom w domu, pamiętanie o urodzinach i imieninach domowników, przygotowywanie prezentów
<ul style="list-style-type: none"> • Wiem, gdzie pracują moi rodzice i znam wartości wpływające z wykonywanego zawodu	<ul style="list-style-type: none"> • Zapraszanie do przedszkola wybranych rodziców w celu poznania ich pracy: lekarz, policjant, pielęgniarka

WARTOŚĆ: PATRIOTYZM

ZASADA: JESTEM DOBRYM POLAKIEM

OBSZAR 15 PODSTAWY PROGRAMOWEJ: Wychowanie rodzinne, obywatelskie i patriotyczne

NORMY POSTĘPOWANIA	PRZYKŁADOWE SPOSOBY REALIZACJI
<ul style="list-style-type: none"> Znam i szanuję symbole narodowe: godło, flaga, hymn	<ul style="list-style-type: none"> Wprowadzenie tematyki kompleksowej: „Moja ojczyzna” Umieszczenie w widocznym miejscu w salach godła Polski Wywieszanie na budynku przedszkola flag z okazji świąt narodowych
<ul style="list-style-type: none"> Znam swoją miejscowość: tradycje, kulturę, herb, zabytki i ciekawe miejsca	<ul style="list-style-type: none"> Zorganizowanie kącika ludowego w sali, zapoznanie z folklorem regionu: strój ludowy, tańce, przyśpiewki ludowe i zabawy związane z regionem, wytwory sztuki ludowej (hafty, wycinanki, rzeźby) Organizowanie spotkań z twórcami ludowymi Wyjazd do Muzeum Wsi Poznanie miejscowych zabytków
<ul style="list-style-type: none"> Jestem dumny z kraju, w którym mieszkam	<ul style="list-style-type: none"> Uświadomienie dzieciom ich przynależności narodowej (zajęcia, każda nadarzająca się okazja) – jesteśmy Polakami, mieszkamy w Polsce Poznanie informacji na temat Warszawy (stolica Polski, herb, legenda, wiersze) Poznanie nazwy najdłuższej rzeki Polski

WARTOŚĆ: ZDROWIE

ZASADA: DBAM O SWOJE ZDROWIE

OBSZAR 5 PODSTAWY PROGRAMOWEJ: Wychowanie zdrowotne i kształtowanie sprawności fizycznej dzieci

NORMY POSTĘPOWANIA	PRZYKŁADOWE SPOSOBY REALIZACJI
<ul style="list-style-type: none"> Hartuję swój organizm - biorę udział w zajęciach ruchowych, zabawach, spacerach i wycieczkach (przebywam na świeżym powietrzu w każdej porze roku)	<ul style="list-style-type: none"> Propagowanie form czynnego wypoczynku
<ul style="list-style-type: none"> Dbam o higienę osobistą	<ul style="list-style-type: none"> Samodzielne mycie zębów – nauka prawidłowego szczotkowania Mycie rąk po wyjściu z toalety i przed posiłkami Korzystanie z indywidualnych przyborów higienicznych: grzebień, chusteczka do nosa, ręcznik, szczoteczka do zębów
<ul style="list-style-type: none"> Ubieram się stosownie do pory roku, pogody i temperatury	<ul style="list-style-type: none"> Rozmowy na temat zdrowia
<ul style="list-style-type: none"> Chętnie zjadam wszystkie posiłki – poznaję zasady zdrowego żywienia	<ul style="list-style-type: none"> Uświadomienie konieczności spożywania pokarmów niezbędnych dla zdrowia, umiaru w spożywaniu słodczy Obchody Dnia Marchewki
<ul style="list-style-type: none"> Nie oglądam zbyt długo telewizji	<ul style="list-style-type: none"> Wykorzystanie literatury promującej zdrowy styl życia
<ul style="list-style-type: none"> Nie boję się lekarza- stosuję się do jego zaleceń	<ul style="list-style-type: none"> Spotkania z lekarzem, pielęgniarką, wycieczka do laboratorium analitycznego Zwrócenie uwagi na konieczność leczenia w czasie choroby (lekarstwa, zastrzyki) Wdrażanie do profilaktyki (szczepienia, prawidłowe odżywianie, ruch)
<ul style="list-style-type: none"> Nie krzyczę, mówię umiarkowanym głosem	<ul style="list-style-type: none"> Przestrzeganie przed nadwyreżaniem głosu

BIBLIOGRAFIA:

1. Golczak M. Jak konstruować program wychowawczy szkoły, Kraków 2001
2. Gordon T. Wychowanie bez porażek. IW PAX, Warszawa 1999
3. Jundziłł .I Nagrody i kary w wychowaniu. Nasza Księgarnia, Warszawa 1986
4. Kantowicz E. Ochrona praw dziecka. Wyd „Żak”, Warszawa 2000
5. Kwaśniewska M. W. Żaba Żabińska Program Wychowania Przedszkolnego „Nasze Przedszkole"
6. Łobocki M. ABC wychowania. WSiP, Warszawa 1992
7. Mazlish E. Jak mówić, żeby dzieci nas słuchały. Jak słuchać, żeby dzieci do nas mówiły .Media Rodzina, Poznań 2001
8. Muszyński H. „Zarys teorii wychowania”, PWN, Warszawa 1977
9. Peters R. Szczęśliwa rodzina- 25 zasad rodzicielstwa, Świat Książki, Warszawa 2003
10. Podstawa programowa wychowania przedszkolnego dla przedszkoli
11. Sawicka A. Współpraca przedszkola z rodzicami, Warszawa 1991
12. Statut Przedszkola Samorządowego nr 80
13. Śliwierski B. Program wychowawczy szkoły, WSiP, Warszawa 2001
14. Więckowski R. Pedagogika wczesnoszkolna; WSiP Warszawa 1995

ZAŁĄCZNIK

- ❖ Ankieta do rodziców (załącznik nr 1)
- ❖ Ankieta do nauczycieli (załącznik nr 2)

ANKIETA DLA RODZICÓW

Załącznik nr1

Szanowni Państwo, pragniemy pozyskać informacje na temat programu wychowawczego realizowanego w naszym przedszkolu. Celem ankiety jest zebranie opinii o sytuacji wychowawczej w naszym przedszkolu. Państwa odpowiedzi posłużą nam do oceny jakości pracy wychowawczej przedszkola.. Proszę zakreślić wybraną odpowiedź

1. Czy program wychowawczy przedszkola spełnia Państwa oczekiwania?

TAK

NIE

NIE MAM ZDANIA

Jeśli nie, to dlaczego:.....

2. Do kogo zwrócilibyście się Państwo w razie problemów z dzieckiem?

- nauczyciel,
- dyrektor,
- poradnia psychologiczno-pedagogiczna,
- inne.....

3. Czy współpraca przedszkola ze środowiskiem rodzinnym spełnia Państwa oczekiwania?

TAK

NIE

NIE MAM ZDANIA

- Jeśli tak, to dlaczego:.....
- Jeśli nie, to dlaczego:.....

4. Czy zdaniem Państwa przedszkole kształtuje w dziecku:

poczucie sprawiedliwości

TAK

NIE

wpaja szacunek dla ludzi i prawdy

TAK

NIE

uczy rozróżniania dobra i zła

TAK

NIE

5. Jakie cele wychowawcze powinno realizować przedszkole?

.....
.....

6. Jakie formy powinna przyjmować współpraca między szkołą a rodzicami w zakresie wychowania?

.....
.....

7. Czy według Państwa stosowany w przedszkolu system motywacyjny przynosi oczekiwane rezultaty?

TAK

NIE

NIE MAM ZADANIA

Jeśli tak, to co uległo zmianie w zachowaniu dziecka:

.....

8. Jakie zagadnienia przedszkole powinno wprowadzić do swojego programu wychowawczego na przyszłość?

Uwagi:.....
.....

Dziękujemy za wypełnienie ankiety

ANKIETA DLA NAUCZYCIELI

Celem ankiety jest dokonanie ewaluacji programu wychowawczego realizowanego w przedszkolu. Uzyskane informacje posłużą planowaniu dalszej pracy wychowawczej.

1. Czy zna Pani program wychowawczy przedszkola?

TAK

NIE

SŁABO

.....
.....

2. Który z elementów programu wychowawczego uważa Pani za najistotniejszy? Dlaczego?

.....
.....

3. Które z zadań są najtrudniejsze w realizacji? Dlaczego?

.....
.....

4. Czy realizacja programu przynosi efekty wychowawcze?

TAK

NIE

DLACZEGO TAK?.....
.....

DLACZEGO NIE?.....
.....

5. Jakie metody wychowawcze uważa Pani za najbardziej skuteczne i dlaczego?

.....
.....

6. Czy systematycznie dokonuje Pani analizy oddziaływań wychowawczych i ich skuteczności (w jaki sposób)?

.....
.....

7. Jakie zadania wychowawcze realizuje Pani wspólnie z rodzicami?

.....
.....

Dziękujemy za wypełnienie ankiety